

CONCEPTRAPPORTAGE
ARCHEOLOGISCH BUREAUONDERZOEK EN
VERKENNEND BOORONDERZOEK

ROUWKUILENWEG 3A

TE YSSELSTEYN

GEMEENTE VENRAY

DIT RAPPORT BESTAAT UIT TWEE DELEN:

- ARCHEOLOGISCH BUREAUONDERZOEK, UITGEVOERD DOOR ECONSULTANCY BV
- INVENTARISEREND VELDONDERZOEK IN DE VORM VAN EEN VERKENNEND BOORONDERZOEK, UITGEVOERD DOOR ARC BV

ARCHEOLOGISCH BUREAUONDERZOEK
ROUWKUILENWEG 3A
TE YSSELSTEYN
GEMEENTE VENRAY

Project: RAY.ACC.ARC
Rapportnummer: 09063396
Status: conceptrapportage
Datum: 28 juli 2009
Opdrachtgever: Accon AVM
Postbus 482
5900 AL Venlo
Tel. 077 - 3209338
Fax 077 - 3520063
Contactpersoon: Ir. E. van Veldhuizen

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Fax 0485 - 581810
Mail Boxmeer@Econsultancy.nl
Opsteller: Drs. M. Stiekema
Kwaliteitscontroleur: Dhr. E. Zwerver

COLOFON

archeologisch bureauonderzoek
Rouwkuilenweg 3A te Ysselsteyn
in de gemeente Venray

Auteur: Drs. M. Stiekema

In opdracht van: Accon AVM

© Econsultancy bv, Swalmen, 28 juli 2009

Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Econsultancy bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Administratieve gegevens onderzoeksgebied

Projectcode en nummer	09063396 RAY.ACC.ARC
Toponiem	Rouwkuilenweg 3A
Opdrachtgever	Accon AVM
Gemeente	Venray
Plaats	Ysselsteyn
Kadastrale gegevens	Gemeente Venray, Sectie N, nummer 2.095
Kaartblad	52B
Coördinaten	191.814 / 390.116 191.893 / 389.965 191.694 / 389.891 191.692 / 389.955
Bevoegde overheid	Gemeente Venray
Deskundige namens de bevoegde overheid	SRE Eindhoven
ARCHIS onderzoeksmeldingsnummer (CIS-code)	36.095
Beheer en plaats documentatie	Econsultancy, Swalmen
Uitvoerders	Econsultancy, Drs. M. Stiekema
Datum	28 juli 2009

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	DOELSTELLING EN METHODIEK	1
2.1	Onderzoeksvragen	1
2.2	Methoden.....	2
3.	RESULTATEN	2
3.1	Afbakening van het plangebied	2
3.2	Beschrijving van het huidige gebruik.....	3
3.3	Beschrijving van het historische gebruik	3
3.4	Aardwetenschappelijke gegevens	4
3.5	Archeologische waarden	5
3.6	Gespecificeerde archeologische verwachting	6
4.	CONCLUSIES.....	7
5.	ADVIES	8
	LITERATUUR.....	9

BIJLAGE 1: Archeologische en geologische perioden

BIJLAGE 2: Archeologische monumenten

LIJST VAN AFBEELDINGEN

- Afb. 1 - Locatie van het plangebied
- Afb. 2 - Detailkaart van het plangebied
- Afb. 3 - Historische kaart uit 1837-1844
- Afb. 4 - Geomorfologische kaart van Nederland
- Afb. 5 - Bodemkaart van Nederland
- Afb. 6 - IKAW, monumenten en waarnemingen

LIJST VAN TABELLEN

- Tabel I. - Geraadpleegd historisch kaartmateriaal
- Tabel II. - Aardwetenschappelijke gegevens plangebied
- Tabel III. - Archeologische (indicatieve) waarden

1. INLEIDING

Econsultancy heeft in opdracht van Accon AVM een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied gelegen aan de Rouwkuilenweg 3A te Ysselsteyn in de gemeente Venray. Het verkennend en karterend veldonderzoek heeft Econsultancy laten uitvoeren door ARC bv, waarvan de resultaten als een aparte rapportage zijn bijgevoegd.

De huidige bedrijfsactiviteiten in het plangebied zullen worden beëindigd, waarna het plangebied zal worden heringericht. Het archeologisch onderzoek was noodzakelijk om te bepalen of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

2. DOELSTELLING EN METHODIEK

2.1 Onderzoeksvragen

Het doel van het bureauonderzoek is om inzicht te verkrijgen in de specifieke archeologische waarden van het plangebied. Hierbij wordt de beschikbare informatie op het vlak van historische geografie, cultuurhistorie, geologie en archeologie bestudeerd. Op basis van deze informatie wordt een gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied opgesteld. Op basis van deze gespecificeerde verwachting wordt een advies gegeven welk is afgestemd op de verwachte bodemverstoring.

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Wat is er bekend over bodemverstoringen ingrepen binnen het plangebied uit het verleden? Is er bijvoorbeeld informatie bekend over vroegere ontgravingen, bodemsaneringen, egalisaties, diepploegen of landinrichting?
- Ligt het plangebied binnen een landschappelijke eenheid, welke vanuit archeologisch oogpunt een specifieke aandachtslocatie kan betreffen (zoals een relatief hoge dekzandkop of -rug, nabij een veengebied, een beekdal)?
- Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied en wat is naar verwachting de locatie, omvang, aard, kwaliteit, datering en de landschappelijke context van (eventueel aanwezige) archeologische waarden?
- Welke vorm van vervolgonderzoek is noodzakelijk om de op basis van het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting aan te vullen en te toetsen?

Het bureauonderzoek is uitgevoerd op 28 juli 2009. Meegewerkt hebben: drs. M. Stiekema (senior-prospector) en de heer E. Zwerver (kwaliteitscontroleur).

2.2 Methoden

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen en normen zoals aangegeven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.1, augustus 2006), vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie, ondergebracht bij de SIKB te Gouda. Voor de uitvoering van het bureauonderzoek gelden de specificaties LS01, LS02, LS03, LS04 en LS05. De resultaten van dit onderzoek worden in dit rapport weergegeven conform specificatie LS06.¹

Binnen dit onderzoek zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- afbakening plangebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik (LS01);
- beschrijving van de huidige situatie (LS02);
- beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen (LS03);
- beschrijving van bekende archeologische waarden en aardwetenschappelijke gegevens (LS04);
- opstellen van een gespecificeerde verwachting (LS05).

3. RESULTATEN

3.1 Afbakening van het plangebied

Het plangebied ligt circa 1,7 km ten oosten van de kern van Ysselsteyn heeft een oppervlakte van circa 2,0 ha. Het wordt begrensd door de Rouwkuilenweg in het westen, bos in het noorden, akkerland in het oosten en aangrenzende woningen en akkerland in het zuiden.

Het onderzochte gebied bevindt zich binnen een straal van circa 1.500 m rondom het plangebied.

In het plangebied zal de huidige bebouwing worden gesloopt, waarna het kavel zal worden gesplitst. Op de locatie van de huidige paardenstal langs de Rouwkuilenweg zullen kavels voor drie woningen worden gerealiseerd. De achterkant van deze kavels komt gelijk aan de achterkant van de aangrenzende kavels te liggen. De rest van het plangebied zal in gebruik worden genomen als landbouwgrond.

De consequentie van de voorgenomen ingreep is dat eventuele waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Tegelijkertijd met het uitvoeren van dit bureauonderzoek is door Econsultancy een milieuhygiënisch bodemonderzoek uitgevoerd (rapportnummer: 09063350, RAY.ACC.NEN). De resultaten van het milieuhygiënisch bodemonderzoek waren ten tijde van het uitvoeren van dit archeologisch bureauonderzoek nog niet bekend.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 52 West, 2004 (schaal 1:25.000), bevindt het maaiveld zich op een hoogte van circa 30 m +NAP. Volgens de isohypsenkaart van de Dienst Grondwaterverkenning van TNO, kaartblad 52 West, 1995 (schaal 1:50.000) bedraagt het freatisch grondwater ± 28 m +NAP, waardoor het grondwater zich naar verwachting bevindt op ± 2 m -mv.

Omdat het plangebied op zand ligt en de toekomstige bebouwing maar op een beperkt deel van het plangebied zal plaatsvinden wordt niet verwacht dat het toekomstig grondwaterpeil zal worden beïnvloed.

¹ Beschikbaar via www.sikb.nl

3.2 Beschrijving van het huidige gebruik

Het plangebied is deels bebouwd met enkele onderkelderde varkensstallen (zie afbeelding 2). Rondom en tussen de stallen is het plangebied verhard met beton. De open ruimte in het zuiden van het plangebied is in gebruik als grasland. De zones langs de randen van het plangebied zijn in gebruik als bossage en grasland.

3.3 Beschrijving van het historische gebruik

De historische situatie is op verschillende historische kaarten als volgt:

Tabel 1. Geraadpleegd historisch kaartmateriaal

Bron	Periode	Omschrijving plangebied
Tranchot und v. Müffling kaart	1803-1820	(drassig) heidegebied
Grote Historische Provincie Atlas, Limburg	1837-1844	(drassig) heidegebied
Bonnekaart	circa 1900	heidegebied met ven in het zuiden en ten zuiden van het plangebied
Topgrafische kaart ²	1923	heidegebied, vlakbij de ontginningsgrens
Topgrafische kaart ³	1936	akkerland
Topgrafische kaart ⁴	1958	akkerland
Topgrafische kaart ⁵	1967	noordelijk helft grasland, zuidelijke helft bebouwd met stallen
Topgrafische kaart ⁶	1978	plangebied (bijna) geheel bebouwd
Topgrafische kaart ⁷	1991	noordelijke helft bebouwd met stallen, zuidelijke helft grasland

Tot in de 20^e eeuw is de omgeving van het plangebied onderdeel van de uitgebreide (natte) heidegebieden van de Peel (zie afbeelding 3). Het dorp Ysselsteyn is in 1920 gesticht als een modelontginning in de Peel.⁸ Het plangebied is ontgonnen tussen 1923 en 1936, waarna het tot in de jaren '60 in gebruik is geweest als akkerland voordat het huidige agrarische bedrijf er is gevestigd. In het begin is uitsluitend de zuidelijke helft van het plangebied bebouwd geweest met stallen. Met latere uitbreidingen is ook de noordelijke helft bebouwd. De (oorspronkelijke) stallen op de zuidelijke helft zijn inmiddels afgebroken, de noordelijke uitbreiding is nog aanwezig.

² <http://watwaswaar.nl>

³ <http://watwaswaar.nl>

⁴ <http://watwaswaar.nl>

⁵ <http://watwaswaar.nl>

⁶ <http://watwaswaar.nl>

⁷ <http://watwaswaar.nl>

⁸ Renes, 1999

3.4 Aardwetenschappelijke gegevens

De volgende aardwetenschappelijke gegevens zijn bekend van het plangebied:

Tabel II. Aardwetenschappelijke gegevens plangebied

Type gegevens	Gegevensomschrijving
Geologie ⁹	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden (Bx6)
Geomorfologie ¹⁰	Van noordwest naar zuidoost: -dekzandrug, al dan niet met oud bouwlanddek (3K14) -dekzandruggen, al dan niet met oud bouwlanddek (3L5) -dekzandvlakte (2M13)
Bodemkunde ¹¹	Van noordwest naar zuidoost: - veldpodzolgrond: leemarm en zwak lemig fijn zand, grondwatertrap VI (Hn21-VI) - veldpodzolgrond: leemarm en zwak lemig fijn zand, grondwatertrap VII (Hn21-VII)

Geologie

Gedurende de laatste ijstijd had de wind vrij spel in het verplaatsen van zand en silt. Over een groot deel van Nederland werd een pakket dekzand afgezet. De dekzanden zijn onderverdeeld in het Oude en Jonge Dekzand. Het Oude Dekzand is afgezet tijdens het Midden-Weichselien. Er ontstonden duidelijke hoogteverschillen, waarbij reliëfverschillen kleiner dan 1,5 meter dekzandplateaus worden genoemd en grotere hoogteverschillen dekzandruggen of dekzandkopjes genoemd worden. Het Jonge Dekzand is afgezet tijdens het Laat-Glaciaal en zorgde voor nivellering van het landschap door laagtes in het Oude Dekzand landschap op te vullen. Door middel van het gehalte aan leem zijn het Oude en Jonge Dekzand van elkaar te onderscheiden. Het Oude Dekzand is meestal lemig, terwijl het Jonge Dekzand vaak geen leem bevat.¹² Het dekzand wordt ook wel het Laagpakket van Wierden genoemd, welke behoort tot de Formatie van Boxtel (voorheen de Formatie van Twente).¹³ Het water van de in het voorjaar smeltende sneeuwmassa's erodeerde een deel van de dekzandruggen, waarna afzettingen plaatsvond in de lagere delen van het landschap als vlaktes van verspoelde dekzanden, waarbinnen zich vaak een lokaal beekstelsel vormde. Gedurende het Holocene werd de Peel als gevolg van de stijgende zeespiegel, en daarmee samenhangend de stijgende grondwaterspiegel, steeds natter. Dit leidde in de Peel tot de start van veenvorming.¹⁴

Geomorfologie

Volgens de Geomorfologische kaart van Nederland ligt het plangebied op de oostelijke rand van een noord-zuid georiënteerde dekzandrug. Naar het oosten gaat deze rug over in een dekzandvlakte (zie afbeelding 4).¹⁵

Bodemkunde

Volgens de Bodemkaart van Nederland ligt het plangebied binnen een uitgestrekt gebied met veldpodzolgronden (zie afbeelding 5).¹⁶

⁹ De Mulder *et al.* 2003

¹⁰ Alterra 2003

¹¹ Stichting voor Bodemkartering 1978

¹² De Rijk *et al.*, 2000

¹³ De Mulder *et al.*, 2003

¹⁴ Renes, 1999

¹⁵ Alterra 2003

¹⁶ Stichting voor Bodemkartering 1978

3.5 Archeologische waarden

Binnen het plangebied zijn de volgende archeologische (indicatieve) waarden vastgesteld:

Tabel III. Archeologische (indicatieve) waarden

Type gegevens	Gegevensomschrijving
Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW)	lage en middelhoge indicatieve archeologische waarde
Cultuurhistorische waardenkaart provincie Limburg	lage en middelhoge indicatieve archeologische waarde
Archeologische verwachtingskaart Gemeente Venray	grotendeels hoge verwachting voor jagers-verzamelaars lage verwachting voor landbouwers
Archeologische Monumenten Kaart (AMK)	geen AMK-terreinen binnen 1.200 meter rond het plangebied
waarnemingen ARCHISII (Archeologisch Informatie Systeem)	geen waarnemingen binnen 300 meter rond het plangebied
vondstmeldingen ARCHISII	geen vondstmeldingen binnen 1.400 meter rond het plangebied
onderzoeksmeldingen ARCHISII	geen andere onderzoeksmeldingen binnen 200 meter rond het plangebied

Indicatieve archeologische waarde

Op zowel de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW; afbeelding 6) als de Cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Limburg heeft het plangebied een deels lage, deels middelhoge indicatieve archeologische waarde.

Volgens de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Venray heeft het plangebied een grotendeels hoge verwachting voor sporen van jagers-verzamelaars en een lage verwachting voor sporen van landbouwers.¹⁷

Monumenten en waarnemingen rondom het plangebied

Op circa 300 meter ten zuidoosten van het plangebied zijn in 1970 door de Archeologische Werkgroep een onbekend aantal vuurstenen werktuigen en afslagen uit het Mesolithicum aangetroffen.¹⁸

Op circa 450 meter ten noorden van het plangebied zouden, volgens een brief uit 1969, een aantal fragmenten aardewerk uit de Romeinse tijd zijn gevonden.¹⁹

Op circa 600 meter ten westen van het plangebied is tussen 1927 en 1937 een “stenen bijl” en een aantal “pijlpunten van onbekende grondstof” aangetroffen. De vondsten zijn vervolgens echter verloren geraakt.²⁰

Op circa 850 meter ten zuiden van het plangebied zijn bij vier veldkarteringen tussen 1958 en 1973 diverse vuurstenen schrabbers, pijlpunten en afslagen uit het Mesolithicum aangetroffen.²¹

Op circa 1.150 meter ten noordoosten van het plangebied zijn bij een veldkartering en bij graafwerkzaamheden, beiden in 1959, een vuurstenen bijl en een vuurstenen pijlspits uit het Neolithicum aangetroffen.²²

¹⁷ Moonen, 2008

¹⁸ ARCHIS-waarneming 15.332

¹⁹ ARCHIS-waarneming 32.710

²⁰ ARCHIS-waarneming 29.622

²¹ ARCHIS-waarneming 15.336, 29.623, 29.625 en 29.676

²² ARCHIS-waarneming 29.631 en 29.632

Op circa 1.250 meter ten noordwesten van het plangebied is tussen 1935 en 1940 een (inmiddels zoekgeraakte) vuurstenen bijl uit het Neolithicum aangetroffen.²³

Op circa 1.300 meter ten zuiden van het plangebied bevinden zich twee aangrenzende AMK-terreinen van zeer hoge archeologische waarde, waarvan één beschermd.²⁴ Het betreft een terrein op de flank van dezelfde dekzandrug als waar het plangebied op ligt, naar een voormalig (overstoven) ven. Er zijn hier bij veldkarteringen in de jaren 1959-1969 door de Oudheidkundige Kring Venray ongeveer 3.000 – 4.000 vuurstenen artefacten uit het Mesolithicum waaronder pijlpunten, kernen, krabbers, stekers, klingen en afslagen aangetroffen. De artefacten bevonden zich deels onder een circa 40 cm dik stuifzanddek²⁵

Op circa 1.450 meter ten zuidoosten van het plangebied zijn bij twee veldkarteringen in 1959 en 1973 vuurstenen bijlen, schrabbers en artefacten uit het Mesolithicum en Neolithicum aangetroffen.²⁶ Verder is hier tijdens ontginningswerkzaamheden in 1958 een schans aangetroffen met “stenen vuurhaardjes die reeds stuk geploegd waren”.²⁷ De contouren van de betreffende schans zijn nog zichtbaar op de Tranchotkaart uit begin 19^e eeuw.

Relatie aardwetenschappelijke informatie met (al dan niet indicatieve) archeologische waarden

Uit de ruimtelijk spreiding van de waarnemingen rond het plangebied komt naar voren dat de meeste vondsten zijn gedaan op dezelfde dekzandrug als waarop het plangebied zich bevindt. Verder valt op dat er in de omgeving van het plangebied (op een schans uit de Nieuwe tijd na) bijna uitsluitend waarnemingen van vondsten uit het Mesolithicum en Neolithicum zijn gedaan, en dan voornamelijk uit het Mesolithicum. De achterliggende reden is vermoedelijk dat, zoals eerder genoemd, de Peel gedurende het Holoceen steeds natter werd door stijgende grondwaterstanden. Deze vernatting werd gedurende het Neolithicum zo sterk, dat vanaf toen veengroei op gang kwam. De omgeving van het plangebied werd vanaf toen tot onaantrekkelijk voor bewoning. Pas na de ontginningen van begin 20^e eeuw vestigden zich weer mensen in de omgeving van het plangebied.²⁸ Dit komt overeen met de verwachting voor het plangebied volgens de verwachtingskaart van de gemeente Venray.

3.6 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op grond van de verzamelde archeologische en aardwetenschappelijke informatie is de volgende gespecificeerde verwachting opgesteld:

Uit de landschappelijke ligging op de flank van een dekzandrug blijkt dat het plangebied vanaf het Laat-Paleolithicum gunstig is geweest voor jagers-verzamelaars en in het Neolithicum voor landbouwers. Na het Neolithicum waren de omstandigheden dusdanig nat dat het plangebied een ongunstige vestigingslocatie was.

In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen uit alle archeologische perioden. De kans op het voorkomen van resten uit het Laat-Paleolithicum tot Neolithicum is hoog. De kans op het voorkomen van resten uit de Bronstijd tot de Nieuwe tijd is laag. De archeologische resten komen voor direct aan of onder het maaiveld. De vondstenlaag wordt verwacht in de eerste 30 cm beneden het maaiveld. Archeologische sporen worden binnen 50 cm beneden het maaiveld verwacht.²⁹ De archeologische resten bestaan hoofdzakelijk uit aardewerk- of vuursteenstrooiingen. Organische

²³ ARCHIS-waarneming 29.608

²⁴ AMK-terrein 1.513 en 16.019

²⁵ o.a. ARCHIS-waarneming 29.621, 29.668 en 29.681

²⁶ ARCHIS-waarneming 29.629, 29.630, 29.678 en 29.692

²⁷ ARCHIS-waarneming 31902 en 31904

²⁸ Renes, 1999

²⁹ Zie bijvoorbeeld Groenewoudt 1994

resten en bot zullen door de relatief droge en zure bodemomstandigheden slecht zijn geconserveerd.³⁰ Het complextype en de omvang kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens. Als er in het plangebied (lokaal) een laag stuifzand heeft afgezet dan kunnen archeologische resten op grotere diepte worden verwacht. Als er in het plangebied geen afdekkende laag stuifzand is afgezet dan is de kans groot dat mogelijke archeologische resten door de ontginningen in de 20^e eeuw of de latere bouw- en sloopwerkzaamheden van het agrarisch bedrijf zijn vergraven.

4. CONCLUSIES

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Wat is er bekend over bodemversturende ingrepen binnen het plangebied uit het verleden? Is er bijvoorbeeld informatie bekend over vroegere ontgroningen, bodemsaneringen, egalisaties, diepploegen of landinrichting?
Het plangebied is in de jaren '20 en '30 van de 20^e eeuw ontgonnen. Hierbij hebben er vermoedelijk grootschalige ploeg- en graafwerkzaamheden in zowel het plangebied als de omgeving van het plangebied plaatsgevonden. Vanaf de jaren '60 is nagenoeg het gehele plangebied in fasen bebouwd. De bebouwing op het zuidelijk deel van het plangebied is inmiddels weer gesloopt, waarbij het bodemprofiel mogelijk (deels) is vergraven.
- Ligt het plangebied binnen een landschappelijke eenheid, welke vanuit archeologisch oogpunt een specifieke aandachtslocatie kan betreffen (zoals een relatief hoge dekzandkop of –rug, nabij een veengebied, een beekdal)?
Het plangebied ligt op de oostelijke rand van een noord-zuid georiënteerde dekzandrug. Naar het oosten gaat deze rug over in een dekzandvlakte. Op deze dekzandrug zijn verder naar het zuiden zeer veel vuurstenen artefacten uit met name het Mesolithicum aangetroffen.
- Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied en wat is naar verwachting de locatie, omvang, aard, kwaliteit, datering en de landschappelijke context van (eventueel aanwezige) archeologische waarden?
In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen uit alle archeologische perioden. De kans op het voorkomen van resten uit het Laat-Paleolithicum tot Neolithicum is hoog. De kans op het voorkomen van resten uit de Bronstijd tot de Nieuwe tijd is laag. De archeologische resten komen voor direct aan of onder het maaiveld. De vondstenlaag wordt verwacht in de eerste 30 cm beneden het maaiveld. Archeologische sporen (uitgezonderd diepe paalsporen en waterputten) worden binnen 50 cm beneden het maaiveld verwacht. De archeologische resten bestaan hoofdzakelijk uit aardewerk- of vuursteenstrooiingen. Organische resten en bot zullen door de relatief droge en zure bodemomstandigheden slecht zijn geconserveerd.³¹ Het complextype en de omvang kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens. Als er in het plangebied (lokaal) een laag stuifzand heeft afgezet dan kunnen archeologische resten op grotere diepte worden verwacht. Als er in het plangebied geen afdekkende laag stuifzand is afgezet dan is de kans groot dat mogelijke archeologische resten door de ontginningen in de 20^e eeuw of de latere bouw- en sloopwerkzaamheden van het agrarisch bedrijf zijn vergraven.

³⁰ Kars & Smit 2003

³¹ Kars & Smit 2003

- Wat voor vervolgonderzoek is noodzakelijk om de op basis van het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting aan te vullen en te toetsen?
Teneinde een beeld te verkrijgen van de gaafheid van de bodem, wordt geadviseerd om een inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek uit te laten voeren. Omdat het plangebied deels is bebouwd, deels begroeid is met gras, is het uitvoeren van een oppervlaktekartering niet zinvol.

5. ADVIES

Econsultancy adviseert om een inventariserend veldonderzoek uit te voeren door middel van een verkennend booronderzoek, teneinde de op basis van het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting aan te vullen en te toetsen. Tevens dient het verkennend booronderzoek om een betrouwbaar beeld te krijgen van de gaafheid van de bodem.

LITERATUUR

Alterra, 2003: *Digitale Geomorfologische kaart van Nederland*, schaal 1:25.000.

Deeben, J.H.C. (red.) 2008: *De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, derde generatie*, Rapportage Archeologische Monumentenzorg 155, Amersfoort.

Groenewoudt, B.J. 1994: *Prospectie, waardering en selectie van archeologische vindplaatsen: een beleidsgerichte verkenning van middelen en mogelijkheden*. Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten, 17)p.109-146 & p.175-188.

Kars, H. & Smit, A. (red.) 2003: *Handleiding Fysiek Behoud Archeologisch Erfgoed. Degradatiemechanismen in sporen en materialen. Monitoring van de conditie van het bodemarchief*. Amsterdam (Geoarchaeological and Bioarchaeological Studies, 1).

Moonen, B.J., 2008: *Begrensd verleden; Een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart en de cultuurhistorische waardenkaart voor de gemeente Venray*. RAAP Archeologisch Adviesbureau bv. Amsterdam.

Mulder, E.F.J. de, Geluk, M.C., Ritsema, I.L., Westerhoff, W.E., Wong, T.E. 2004: *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen.

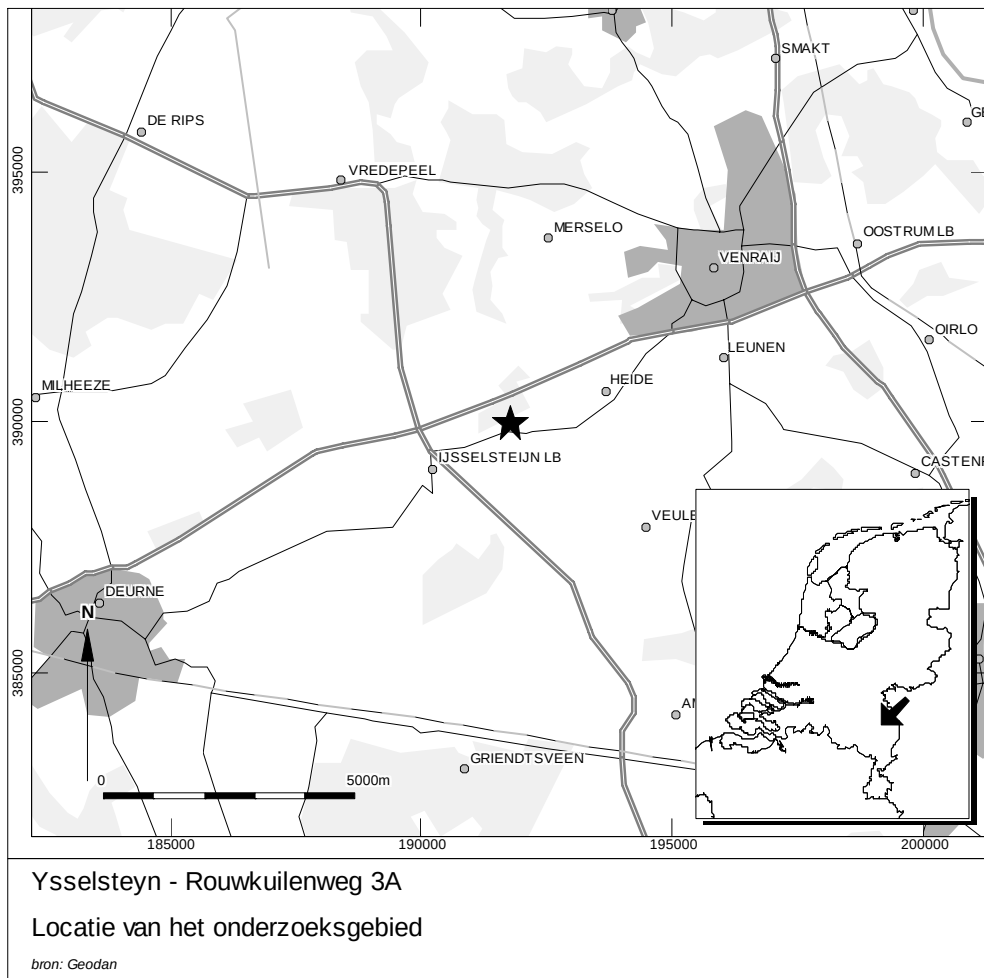
Renes, J. 1999: *Landschappen van Maas en Peel. Een toegepast historisch-geografisch onderzoek in het streekplangebied Noord- en Midden-Limburg*. Eisma, Leeuwarden.

Rijk, J.H. de, Peek, G.J.W.C., Rogaar, H., Felix, R. 2000: *Gids voor de geologische en bodemkundige excursie in Zuidwest-Drenthe*. Wageningen Universiteit, Faculteit Omgevingswetenschappen, Laboratorium voor Bodemkunde en Geologie.

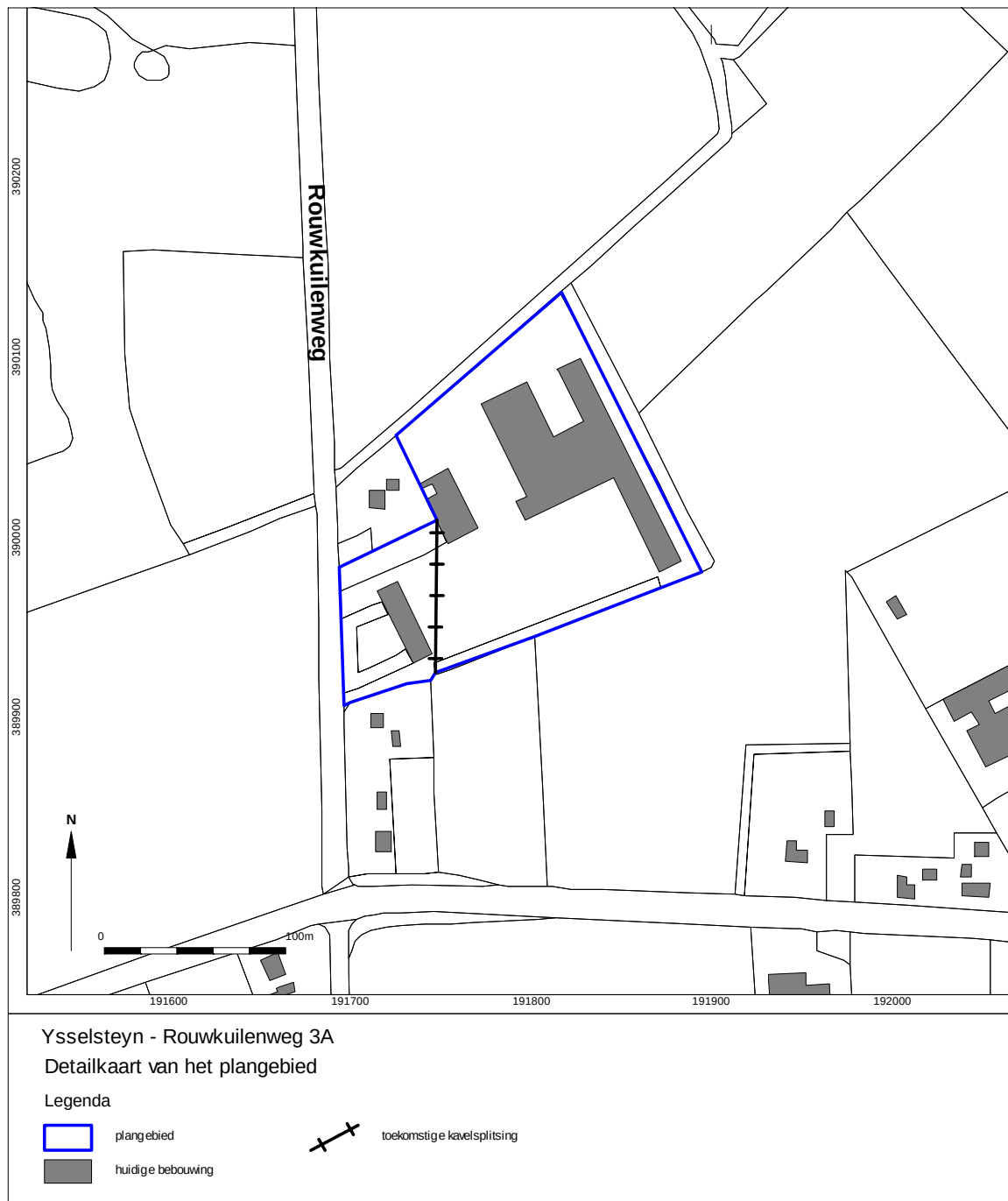
Stichting voor Bodemkartering, 1978: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad 52 West/Venlo*.

Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1992: *Grote Historische Provincie Atlas 1: 25.000, Limburg 1837 – 1844*. Groningen.

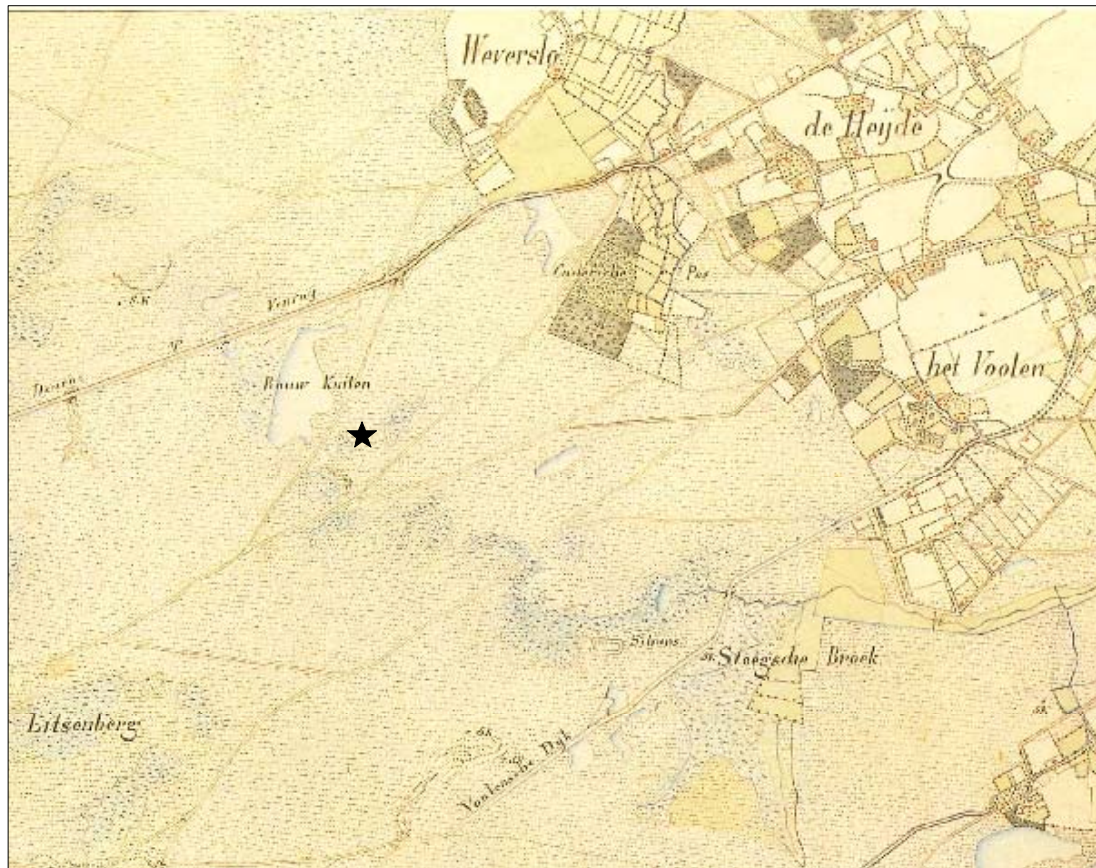
Afb. 1

Afb. 2

Afb. 3

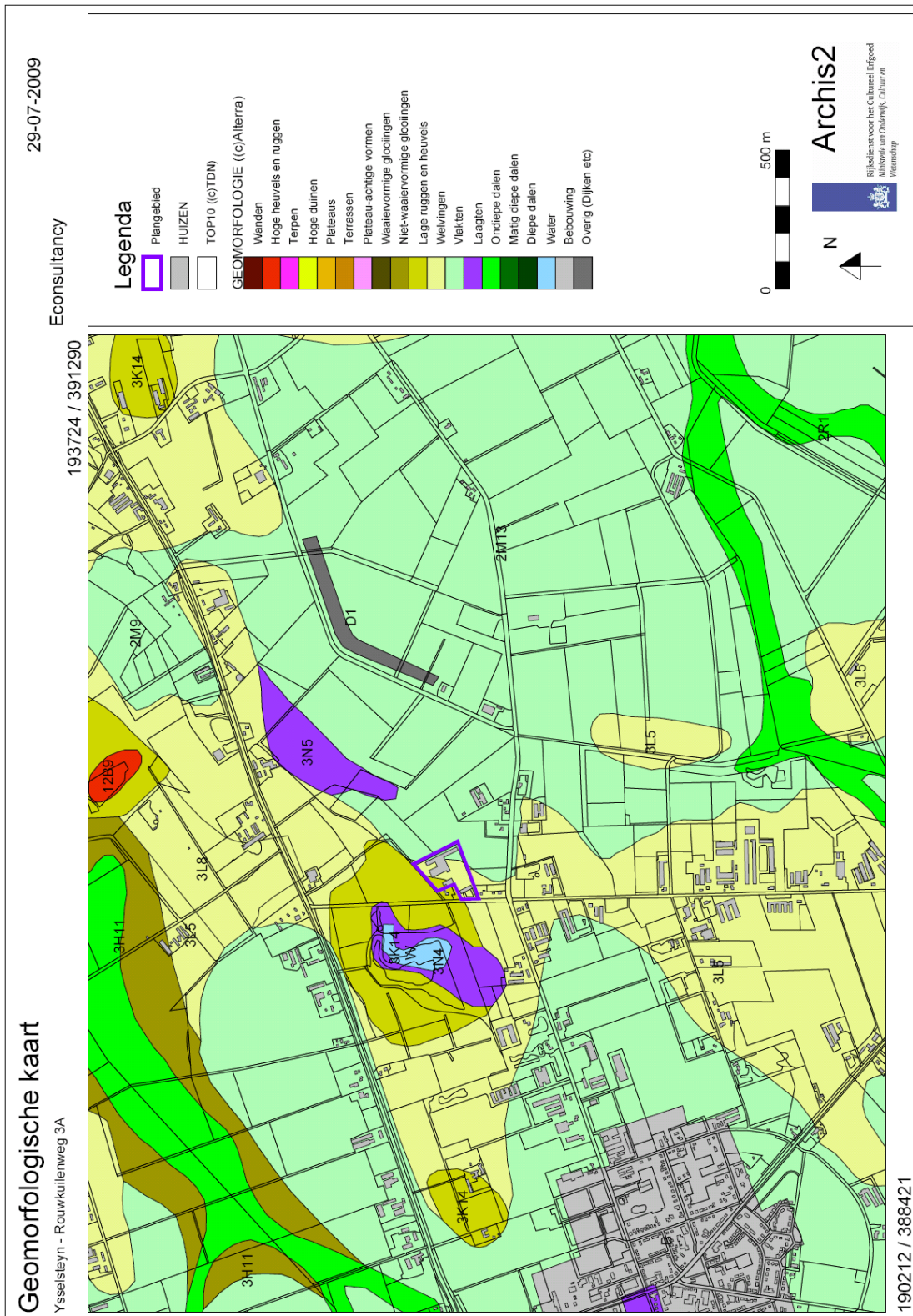
Ysselsteyn - Rouwkuilenweg 3A

Historische kaart uit 1837-1844

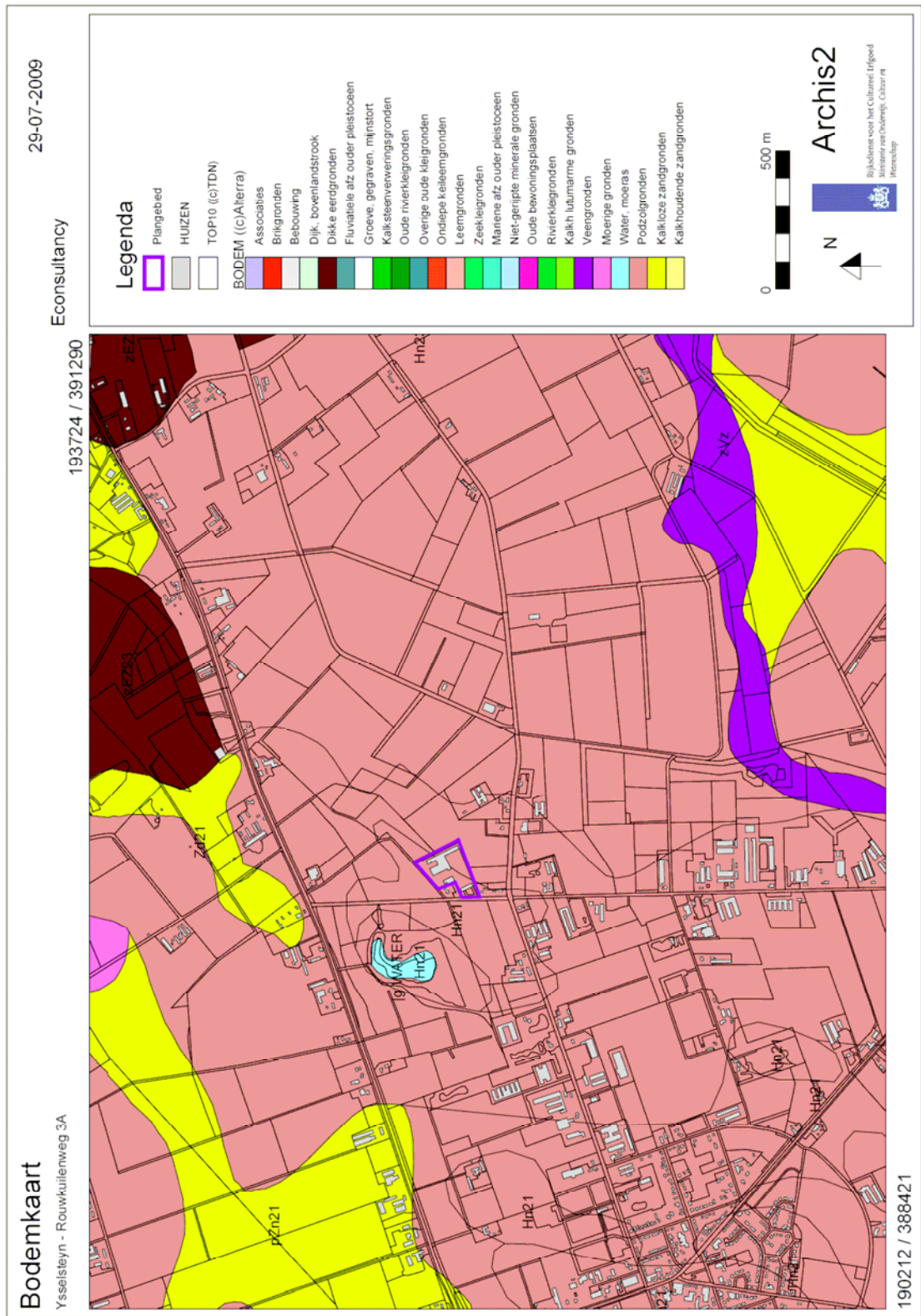
Legenda

★ locatie van het plangebied

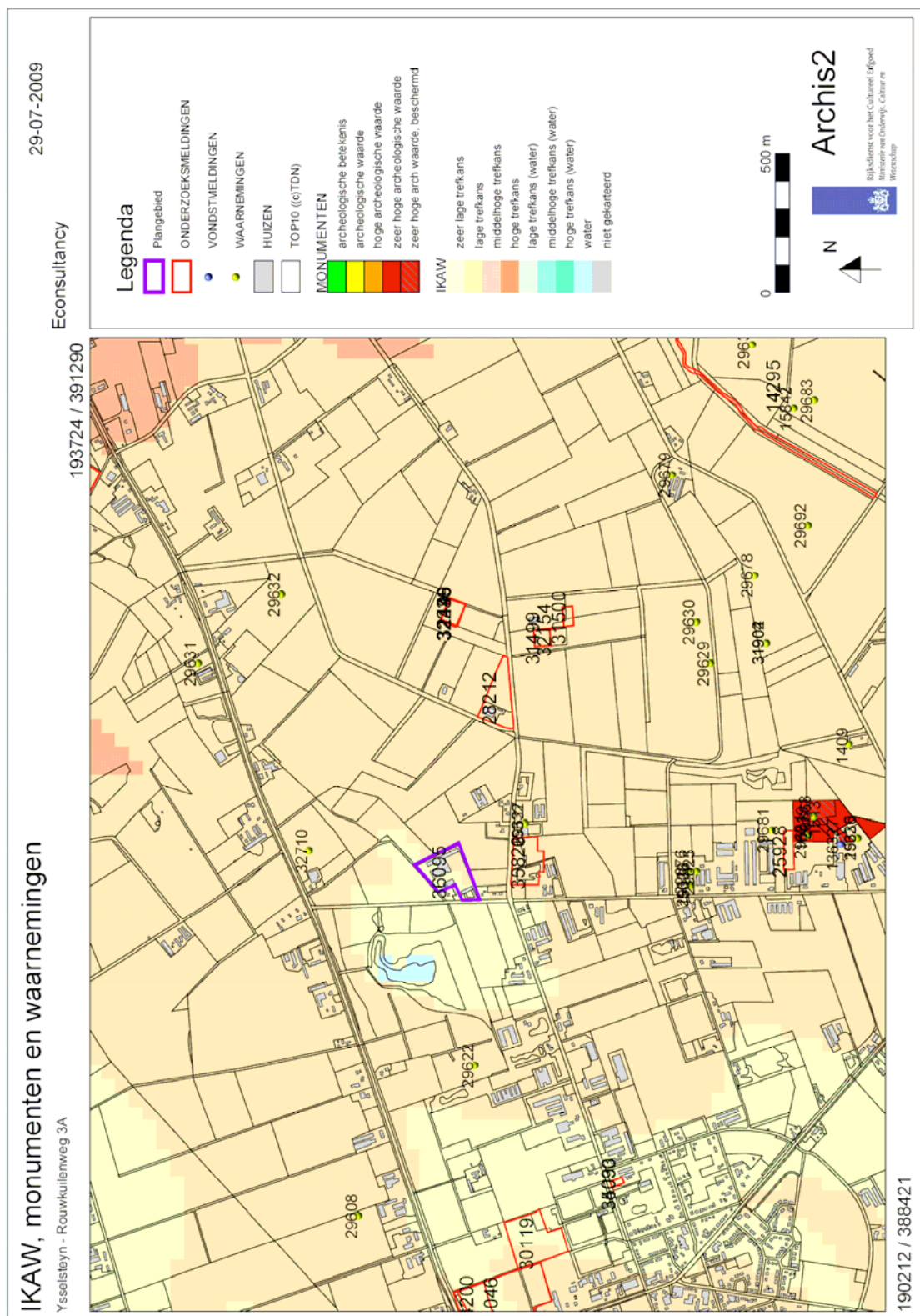
Afb. 4

Afb. 5

Afb. 6

Bijlage 1 Archeologische- en geologische perioden

Tijd jaar AD/BC	Archeologische perioden	Geologische perioden
2000	Nieuwe tijd	H O L O C E E N
1500	Late Middeleeuwen	
1050	Vroege Middeleeuwen	
1000		
500		
450	Romeinse tijd	
0	IJzertijd	
12		
800	Bronstijd	
1000		
2000	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	
3000		
4000		
4900		
5000	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Weichselien (ijstijd)
5300		
6000		
7000		
8000		
8800	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Eemien
9000		Saalien (ijstijd)
10.000		
100.000		
150.000		
200.000		
300.000		

Bijlage 2 Archeologische monumenten

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	1513	Oppervlakte:	12.359 m2
CMA-nr:	52B - 004		
Status:	Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd		
Toponiem:	Rouwkuilenweg		
Plaats:	Ysselsteyn		
Gemeente:	Venray		
Provincie:	Limburg		
Coördinaten:	191978 / 388627		
Terreinbeheerder:	Particulier		
Rijksmonumentennr:	46119	Kadasterregistratienr:	
Gemeentenr:	1	Kadasterdeel_nr:	
Datum aanwijzing:	08-07-1968		

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum

Beschrijving

Terrein met sporen van bewoning (enkele duizenden vuursteenfondsten) uit het mesolithicum.

De vondsten liggen op een noord-zuid gerichte dekzandrug. Binnen het monument, grenzend aan de oostzijde van de rug, ligt een oud, met veen dichtgegroeid en overstoven ven. Deze verstuingen hebben ertoe geleid dat ook het mesolithische bewoningsniveau op de rug grotendeels is afgedekt door een zandlaag van minimaal 40 cm dikte.

In de jaren 1959-1960 werd door de Oudheidkundige Kring Venray zo'n 3000 à 4000 stuks vuursteen op het terrein aangetroffen, waaronder pijlpunten (Tardenoisien spitsen A-B, ongelijkbenige spitsen, vuursteen en gres), kernen, krabbers, stekers, klingen, afslag.

In het kader van het AMR-project werd op 19-20 juni 2001 booronderzoek uitgevoerd. Behoudens de plekken waar het vondstniveau - waarschijnlijk vooral ondiep (deels echter ook diep) - is aangetast door ploegen, bevindt het monument zich in goede staat, dankzij vooral de voornoemde stuiflaag. De aangeploegde hoge delen zullen samenvallen met de zone die rijk is aan oppervlaktevondsten. Eventueel archeologisch materiaal dat in het ven is geraakt, kan zich tot 1.80 m onder het maaiveld bevinden. De vondstverspreiding blijkt zich in zuidelijke richting uit te strekken tot buiten de grenzen van het monument, waar de rug doorloopt.

Naar aanleiding van de resultaten van het AMR-onderzoek heeft de AMC besloten de omvang van de wettelijke bescherming terug te brengen tot de huidige staat. Voor nadere informatie zie Livelink en/of dossier.

Voor het deel van de vondstverspreiding dat zich aan onder meer de zuidzijde uitstrekt tot buiten het monument is op aangegeven van de AMC (besluit per 27-09-2005) een nieuw monument ZHAW aangemaakt (mon.nr 16019; zie aldaar).

Derks 1989: cat.nr. 3

Literatuur

Derks, T. 1989 Een inventarisatie van (potentieel) archeologisch waardevolle gebieden in de provincie Limburg., in: RAAP-rapport (Regionaal Archeologisch Archiverings Project, Amsterdam) 38a

Datema, R.R. 1995 , in: Beschrijving van de bestaande toestand van de archeologische monumenten in terreinen van het staatsbosbeheer regio Peel en Maas

Klok, R.H.J. 1990 , in: Standaard Archeologische Inventarisatie (SAI). Regio 14. Beheersobject: Horst

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	16019	Oppervlakte:	20.701 m2
CMA-nr:	52B - 015		
Status:	Terrein van zeer hoge archeologische waarde		
Toponiem:	Rouwkuilenweg		
Plaats:	Ysselsteyn		
Gemeente:	Venray		
Provincie:	Limburg		
Coördinaten:	191981 / 388582		
Terreinbeheerder:	Particulier		

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum

Beschrijving

Terrein met sporen van bewoning uit het mesolithicum.

De vondsten liggen op een noord-zuid gerichte dekzandrug die aan de oostzijde grenst aan een oud, met veen dichtgegroeid en overstoven ven. Deze verstuingen hebben ertoe geleid dat ook het mesolithische bewoningsniveau op de rug grotendeels is afgedekt door een zandlaag van minimaal 40 cm dikte.

In de jaren 1959-1960 werd door de Oudheidkundige Kring Venray zo'n 3000 à 4000 stuks vuursteen op het aansluitende terrein (mon.nr 1513) aangetroffen, waaronder pijlpunten (Tardenoisenspitsen A-B, ongelijkbenige spitsen, vuursteen en gres), kernen, krabbers, stekers, klingen, afslag.

In het kader van het AMR-project werd op 19-20 juni 2001 een booronderzoek uitgevoerd op mon.nr 1513 en aangrenzende percelen. Behoudens de plekken waar het vondstniveau - waarschijnlijk vooral ondiep (deels echter ook diep) - is aangetast door ploegen, bevindt het monument zich in goede staat, dankzij vooral de voornoemde stuiflaag. De aangeploegde hoge delen zullen samenvallen met de zone die rijk is aan oppervlaktevondsten. Eventueel archeologisch materiaal dat in het ven is geraakt, kan zich tot 1.80 m onder het maaiveld bevinden. De vondstverspreiding blijkt zich in onder meer zuidelijke richting uit te strekken tot buiten de grenzen van het monument, waar de rug doorloopt.

Naar aanleiding van de resultaten van het AMR-onderzoek heeft de AMC besloten de omvang van de wettelijke bescherming (mon.nr 1513) terug te brengen tot de huidige staat. Voor nadere informatie zie Livelink en/of dossier.

Voor het deel van de vondstverspreiding dat zich aan de zuidzijde uitstrekt tot buiten het monument is op aangegeven van de AMC (besluit per 27-09-2005) het onderhavige nieuwe monument ZHAW aangemaakt. Bij een oppervlaktekartering werden enkele tientallen mesolithische vondsten op het maaiveld aangetroffen. De zandrug is er nog in geprononceerde vorm aanwezig. Een proefboring op het hoogste deel toonde aan dat het mesolithische niveau uitstekend bewaard is gebleven onder een laag stuifzand. Het nieuwe monument omvat bovendien een strook van enkele tientallen meters ten westen van mon.nr 1513, zodat de gehele breedte van de vondsthoudende dekzandrug een vorm van bescherming geniet. Ook een noordelijk aansluitende zone is op deze wijze tot een deel van het (nieuwe) monument gemaakt. Inbegrepen is een stukje bos met een nog intacte bodem, waarin het mesolithische niveau nog volledig onverstoord is. Het AMR-rapport vermeldt dat op de akker ten zuiden van het bosje enige egalisatie heeft plaatsgevonden. De akker ten noordwesten van het bosje is ooit gediepploegd en daardoor verstoord tot 70-80 cm onder maaiveld.

Derks 1989: cat.nr. 3

**Een verkennend en karterend
archeologisch inventariserend
veldonderzoek door middel van boringen
aan de Rouwkuilenweg te Ysselsteyn,
gemeente Venray (L)**

A.J. Wullink & M. Stiekema

ARC-Rapporten 2009-193

Geldermalsen
2009
ISSN 1574-6887

Colofon

Een verkennend en karterend archeologisch inventariserend
veldonderzoek door middel van boringen aan de Rouwkuilenweg te
Ysselsteyn, gemeente Venray (L)

ARC-Rapporten 2009-193
ARC-Projectcode 2009/603

Tekst

A.J. Wullink & M. Stiekema

Afbeeldingen

A.J. Wullink & M. Stiekema

Redactie

A.J. Wullink

Versie 1.1, 23 september 2009

Autorisatie — A. Ufkes

Uitgegeven door

ARC bv

Postbus 41018

9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Geldermalsen, 2009

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

Projectgegevens

Projectnaam	Ysselsteyn, Rouwkuilenweg 3A
Projectcode	2009/603
Archisnummer	37211
Projectleider	drs. A.J. Wullink
Contact	0345-620101, a.j.wullink@arcbv.nl
Opdrachtgever	Econsultancy Swalmen, drs. M. Stiekema
Contact	0475-504961, stiekema@econsultancy.nl
Bevoegd gezag	Gemeente Venray, dhr. M. Terpelle
Contact	06-11913386, michel.terpelle@venray.nl
Toetsing	SRE Eindhoven, drs. J. Schotten
Contact	040-2594531 j.schotten@milieudienst.sre.nl

Locatiegegevens

Toponiem	Rouwkuilenweg 3A
Plaats	Ysselsteyn
Gemeente	Venray
Provincie	Limburg
Kaartblad	52B
RD-coördinaten	N: 191814/390116 O: 191893/389965 Z: 191694/389891 W: 191692/389955
Oppervlakte	Ca. 2,0 ha

Beschrijving onderzoekslocatie

Geologie	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden
Geomorfologie	Van noordwest naar zuidoost: -dekzandrug, al dan niet met oud bouwlanddek (3K14) -dekzandruggen, al dan niet met oud bouwlanddek (3L5) -dekzandvlakte (2M13)
Bodem	Van noordwest naar zuidoost :- veldpodzolgrond: leemarm en zwak lemig fijn zand, grondwatertrap VI (Hn21-VI) - veldpodzolgrond: leemarm en zwak lemig fijn zand, grondwatertrap VII (Hn21-VII)
Historische situatie	tot begin 20e eeuw woeste gronden, vervolgens akkerland, vanaf jaren '60 agrarisch bedrijf.
Archeologische verwachting	In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen uit alle archeologische perioden. De kans op het voorkomen van resten uit het Laat-Paleolithicum tot Neolithicum is hoog. De kans op het voorkomen van resten uit de Bronstijd tot de Nieuwe tijd is laag.

Afbeelding 1 Topografische kaart van de onderzoekslocatie en omgeving, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

In opdracht van Econsultancy uit Swalmen heeft Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) een verkennend en karterend archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van boringen uitgevoerd aan de Rouwkuilenweg 3A te Ysselsteyn (afb. 1). Aanleiding tot dit onderzoek vormt de voorgenomen beëindiging van de bedrijfsactiviteiten Het plangebied is deels bebouwd met enkele onderkelderde varkensstallen. Rondom en tussen de stallen is het plangebied verhard met beton. De open ruimte in het zuiden van het plangebied is in gebruik als grasland. De zones langs de randen van het plangebied zijn in gebruik als bossages en grasland. In het plangebied zal de huidige bebouwing worden gesloopt, waarna het kavel zal worden gesplitst in een klein westelijk gelegen deel (circa 4000 m²) en een groot kavel ten oosten hiervan (circa 1,6 ha). Op het westelijke kavel, ter plaatse van de huidige paardenstal langs de Rouwkuilenweg zullen drie bouwkavels voor woningen worden gerealiseerd. Het grote, oostelijke deel van het plangebied zal in gebruik worden genomen als landbouwgrond. Conform de Wet op de archeologische monumentenzorg dient het plangebied eerst te worden onderzocht op de aanwezigheid van archeologische waarden.¹ Het veldwerk is uitgevoerd op 5 augustus 2009 door drs. M. Stiekema van Econsultancy onder leiding van drs. A.J. Wullink van ARC bv. Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen die gesteld worden in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.1).²

1.2 Onderzoeksgeschiedenis

In juli 2009 is een bureau-onderzoek verricht door Econsultancy.³ Het archeologisch verwachtingsmodel uit het bureau-onderzoek vormt het uitgangspunt voor dit inventariserend veldonderzoek en is hieronder weergegeven.

Op grond van de verzamelde archeologische en aardwetenschappelijke informatie is de volgende gespecificeerde verwachting opgesteld:

Uit de landschappelijke ligging op de flank van een dekzandrug blijkt dat het plangebied vanaf het Laat-Paleolithicum gunstig is geweest voor jagers-verzamelaars en in het Neolithicum voor landbouwers. Na het Neolithicum waren de omstandigheden dusdanig nat dat het plangebied een ongunstige vestigingslocatie was.

In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen uit alle archeologische perioden. De kans op het voorkomen van resten uit het Laat-Paleolithicum tot Neolithicum is hoog. De kans op het voorkomen van resten uit de Bronstijd tot de Nieuwe tijd is laag. De archeologische resten komen voor direct aan of onder het maaiveld. De vondstenlaag wordt verwacht in de eerste 30 cm beneden het maaiveld. Archeologische sporen worden binnen 50 cm beneden het maaiveld

¹In werking getreden op 1 september 2007.

²De inhoud van de KNA kan worden geraadpleegd op www.sikb.nl.

³Stiekema, M., 2009: *Archeologisch bureauonderzoek Rouwkuilenweg 3A te Ysselsteyn in de gemeente Venray*, Econsultancy Rapport 09063396 (conceptversie).

verwacht. De archeologische resten bestaan hoofdzakelijk uit aardewerk- of vuursteenstrooiingen. Organische resten en bot zullen door de relatief droge en zure bodemomstandigheden slecht zijn geconserveerd. Het complextype en de omvang kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens. Als er in het plangebied (lokaal) een laag stuifzand heeft afgezet dan kunnen archeologische resten op grotere diepte worden verwacht. Als er in het plangebied geen afdekende laag stuifzand is afgezet dan is de kans groot dat mogelijke archeologische resten door de ontginningen in de 20e eeuw of de latere bouw- en sloopwerkzaamheden van het agrarisch bedrijf zijn vergraven.

1.3 Doel van het inventariserend veldonderzoek

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) dient ertoe het in het bureau-onderzoek voorgestelde verwachtingsmodel te verifiëren en met veldwaarnemingen te completeren. Het IVO bestaat uit drie stappen: verkennend, karterend en waarderend. Het verkennend onderzoek richt zich op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen die de archeologische trefkans kunnen beïnvloeden. Het karterend onderzoek stelt vast of er al dan niet archeologische waarden aanwezig zijn. Het waarderend onderzoek bepaalt de waarde van de archeologische resten.

1.4 Werkwijze

Op het oostelijke deel van de locatie, dat als akkerland gebruikt gaat worden, is het IVO uitgevoerd als verkennend booronderzoek, waarbij met een edelmanboor van 7 cm tien boringen zijn geplaatst. Op het westelijke terreindeel, dat in de toekomst bebouwd wordt, is het IVO uitgevoerd als een karterend booronderzoek. Op het onverharde deel (ca. 1800 m²) zijn drie boringen met behulp van een edelmanboor met een diameter van 15 cm gezet. Op het verharde deel (2200 m²) is, na het plaatsen van een betonboring, één boring met een edelman met een diameter van 7 cm geplaatst. De boringen zijn, rekening houdend met de aanwezige bebouwing en verharding en de toekomstige nieuwbouw, verspreid over het terrein gezet om een juiste, algehele indruk van de bodemopbouw te kunnen krijgen. De locatie van de boringen is ingemeten met behulp van meetlinten. De hoogteligging is vastgesteld aan de hand van een topografische kaart schaal 1:25.000. De boorkernen zijn zorgvuldig uitgelegd, waarbij de opeenvolgende bodemlagen precies konden worden beschreven en opgemeten. Het opgeboorde materiaal is doorzocht op de aanwezigheid van archeologische resten. Vervolgens is de bodemopbouw per boring beschreven en is er gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken, vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot. De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard-beschrijvingsmethode (ASB).

2 Resultaten inventariserend veldonderzoek

De locatie van de boringen is weergegeven in afbeelding 2. De resultaten van het booronderzoek zijn opgenomen in bijlage 1. In alle boringen werden matig fijne zanden, en in boring 3 ook matig grove zanden aangetroffen. Bij 11 van de 14

boringen was de top van het bodemprofiel verstoord, variërend in diepte van 15 cm bij boring 6 tot 120 cm bij boring 7. De verstoorde bodemlagen kenmerken zich voornamelijk door kleurafwijkingen en -vlekken. Bij tien boringen is onder het verstoord (plaatselijk opgebrachte) zanddek een (deels) intact podzol-profiel aangetroffen. Hieronder is tot maximaal 350 cm –mv het oorspronkelijke moeder-materiaal, de C-horizont, aangetroffen. Deze afzettingen onderscheiden zich door een betere sortering en de meer effen, donkergele tot lichtgrijze kleur.

Bij drie boringen (boring 6, 7 en 11) was het bodemprofiel tot in de C-horizont van de dekzandafzettingen verstoord. Boring 11 is geplaatst onder de betonverharding op het westelijke terreindeel. Bij boring 3 is er onder een verstoorde bovenlaag een pakket van matig humeuze zanden tot een diepte van 270 cm –mv aangetroffen. Het dekzand dat hieronder werd aangetroffen was matig grof van textuur.

De matig fijne zanden in de ondergrond zijn eolisch afgezette dekzanden (Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden). Het bodemprofiel van de meeste boringen is, ondanks de ontginningen en bouwwerkzaamheden uit de 20e eeuw, nog relatief intact. Bij de meeste boringen is een nog (deels) intact veldpodzolprofiel aangetroffen. De matig humeuze zanden in boring 3 betreft mogelijk opvulzand van een voormalig ven. De onderliggende dekzandafzettingen zijn door afspoeeling iets grover van structuur. Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van stuifzandafzettingen in het plangebied aangetroffen. De aanwezigheid van enkele fijne grindjes in enkele van de boorprofielen duidt er op dat het hier dekzandafzettingen betreft. Uit de boringen blijkt dat het bodemprofiel in het plangebied tot wisselende diepte is verstoord, vermoedelijk door de (voormalige) aanwezigheid van schuren, stallen en betonverharding in het plangebied.

Het opgeboorde materiaal van de drie karterende boringen op het westelijke terreindeel is gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 4 mm, waarna het residu is doorzocht op de aanwezigheid van archeologische resten. Er zijn hierbij geen archeologische indicatoren aangetroffen. Ook in de verkennende boringen op het rest van het terrein zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3 Samenvatting en conclusie

Volgens het bureauonderzoek door Econsultancy ligt de locatie op de flank van een dekzandrug. Het plangebied is vanaf het Laat-Paleolithicum gunstig is geweest voor jagers-verzamelaars en in het Neolithicum voor landbouwers. Door de ligging op de Peel waren de omstandigheden na het Neolithicum dusdanig nat dat het plangebied een ongunstige vestigingslocatie vormde in latere periodes. De locatie heeft dan ook een hoge trefkans voor archeologische resten uit de steentijden en een lae trefkans voor resten uit latere periodes. Archeologische resten uit de steentijden worden in principe in de bovenste 50 cm van het bodemprofiel verwacht. Als op het oorspronkelijke podzolprofiel later is afgedekt door stuifzanden, kunnen archeologische resten dieper voorkomen. Als er in het plangebied geen afdekkende laag stuifzand is afgezet dan is de kans groot dat mogelijke archeologische resten door de ontginningen in de 20e eeuw of de latere bouw- en sloopwerkzaamheden van het agrarisch bedrijf zijn vergraven.

Het inventariserend booronderzoek heeft aangetoond dat de bodem op locatie

deels is verstoord, vermoedelijk door de eerder genoemde ontginningen en late-re bouw- en sloopwerkzaamheden, maar dat in de meeste boringen nog wel een (deels) intact veldpodzolprofiel is aangetroffen. Dit is in overeenstemming met de ligging op de flank van een dekzandrug. Er zijn in de karterende boringen op het westelijke terreindeel geen archeologische indicatoren aangetroffen.

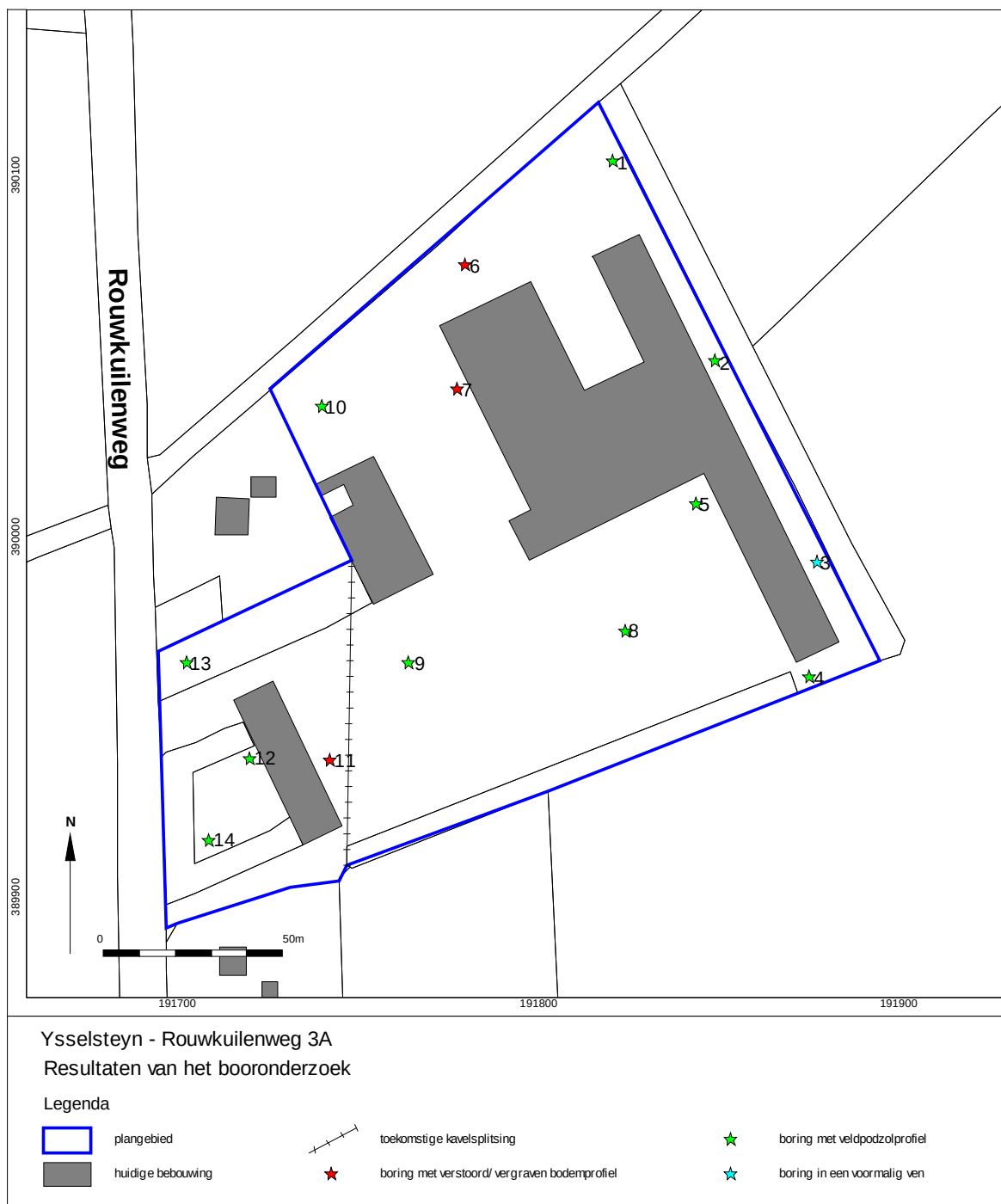
Voor het oostelijke terreindeel, waar het IVO als verkennend booronderzoek is uitgevoerd, kan worden geconcludeerd dat de bodem grotendeels intact is en er dus mogelijk archeologische waarden aanwezig kunnen zijn. Ter plaatse van de onderkelderde varkensstallen is de bodem zeer waarschijnlijk verstoord. Voor het westelijke deel, waar een karterend booronderzoek is uitgevoerd, kan worden geconcludeerd dat de bodem onder de betonverharding waarschijnlijk geheel is verstoord. Op het onverharde deel is de bodem intact, maar zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Het is daarom niet waarschijnlijk dat hier sprake is van een vindplaats.

4 Aanbeveling

Op het oostelijke terreindeel kunnen archeologische waarden aanwezig zijn. Het toekomstige landgebruik, te weten akkerbouw, zal waarschijnlijk niet leiden tot nieuwe verstoringen, aangezien de locatie in het verleden ook als akkerland in gebruik is geweest. Ter plaatse van de onderkelderde varkensstallen is de bodem vrijwel zeker verstoord. Onzes inziens is vervolgonderzoek op dit deel van de locatie, gezien het toekomstig gebruik, niet noodzakelijk, mits er niet dieper dan 40 cm beneden het huidige maaiveld geploegd gaat worden. Voor het verharde gedeelte van de westelijke deellocatie is, door verstoring, de kans op aanwezige resten klein. Op het onverharde deel is de bodem intact maar is, op basis van de resultaten van het karterend booronderzoek, waarschijnlijk geen vindplaats aanwezig. Ook voor dit deel wordt verder archeologisch onderzoek niet nodig geacht. De archeologische meldingsplicht voor de locatie blijft echter bestaan. Mochten tijdens toekomstige graafwerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, dan dient dit onverwijld aan het bevoegd gezag, de gemeente Venray, worden gemeld. Het bevoegd gezag beslist of de locatie definitief kan worden vrijgegeven.

Literatuur

- Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.
- Brandt, R.W. et al. (red.), 1992. *ARCHIS. Archeologisch Basis Register, versie 1.0*. Amersfoort.
- Mulder, E.F.J. de et al., 2003. *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.

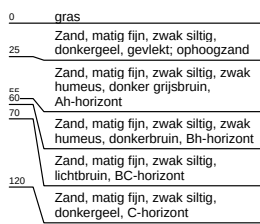
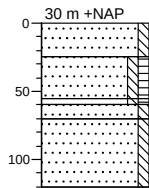

Afbeelding 2 Boorpuntenkaart. Door: M. Stiekema

Bijlage 1 Boorprofielen

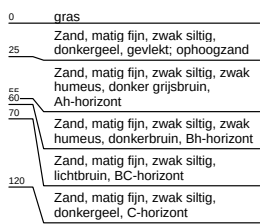
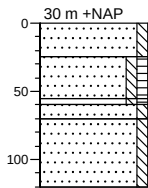
Boring: 1

X: 191821
Y: 390097

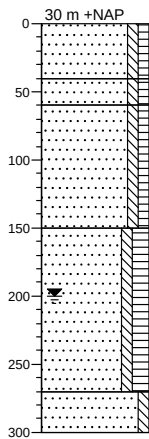
Boring: 2

X: 191849
Y: 390042

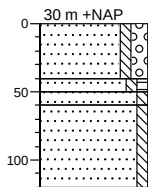
Boring: 3

X: 191877
Y: 389986

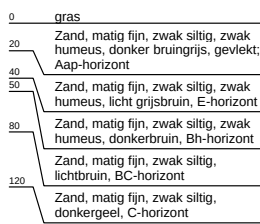
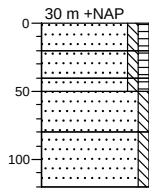
Boring: 4

X: 191875
Y: 389954

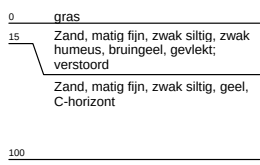
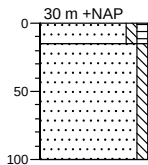
Boring: 5

X: 191844
Y: 390002

Boring: 6

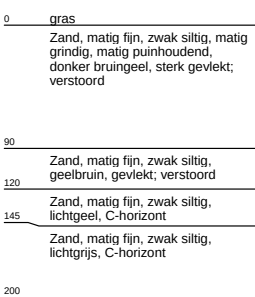
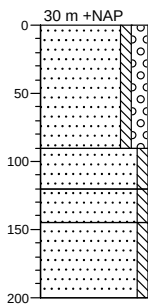
X: 191780
Y: 390069

Bijlage 1 Boorprofielen

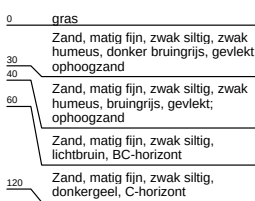
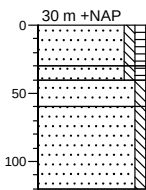
Boring: 7

X: 191778
Y: 390034

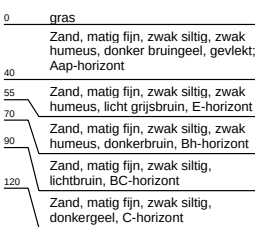
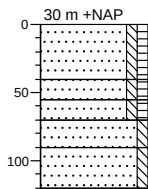
Boring: 8

X: 191824
Y: 389967

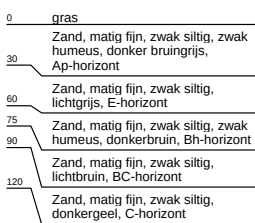
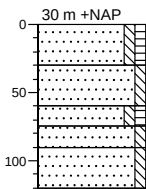
Boring: 9

X: 191764
Y: 389958

Boring: 10

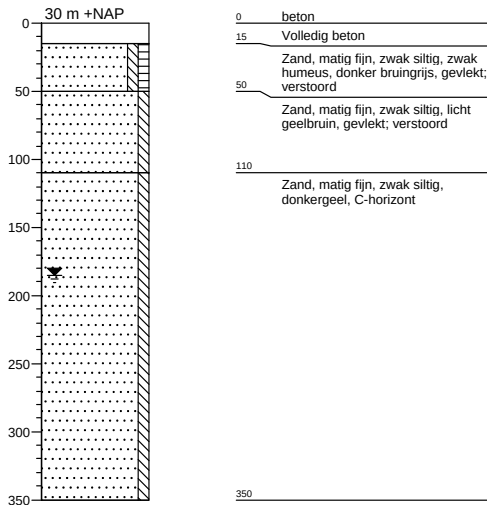
X: 191740
Y: 390029

Bijlage 1 Boorprofielen

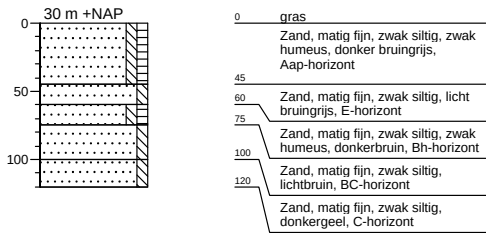
Boring: 11

X: 191742
Y: 389931

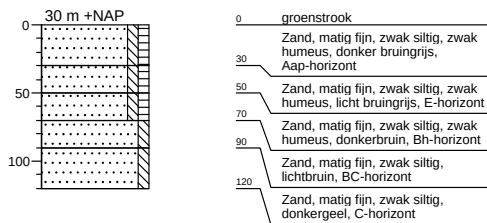
Boring: 12

X: 191720
Y: 389932

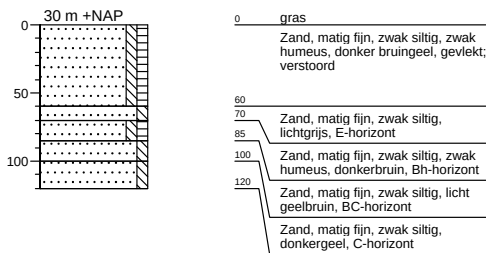
Boring: 13

X: 191703
Y: 389958

Boring: 14

X: 191709
Y: 389909

Legenda (conform NEN 5104)

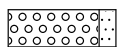
grind

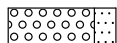
Grind, siltig

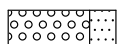
Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

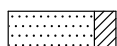

Grind, sterk zandig

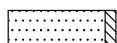

Grind, uiterst zandig

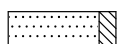
zand

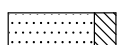
Zand, kleiig

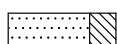
Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

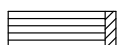

Zand, uiterst siltig

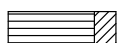
veen

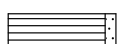
Veen, mineraalarm

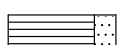
Veen, zwak kleiig

Veen, sterk kleiig

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

klei

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

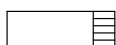
overige toevoegingen

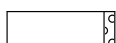
zwak humeus

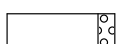
matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- ◐ zwakke geur
- ◑ matige geur
- ◒ sterke geur
- ◓ uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- ▣ zwakke olie-water reactie
- ▤ matige olie-water reactie
- ▥ sterke olie-water reactie
- ▦ uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- ◐ >0
- ◑ >1
- ◒ >10
- ◓ >100
- ◔ >1000
- ◕ >10000

monsters

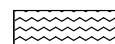
- ◐ geroerd monster
- ◑ ongeroerd monster

overig

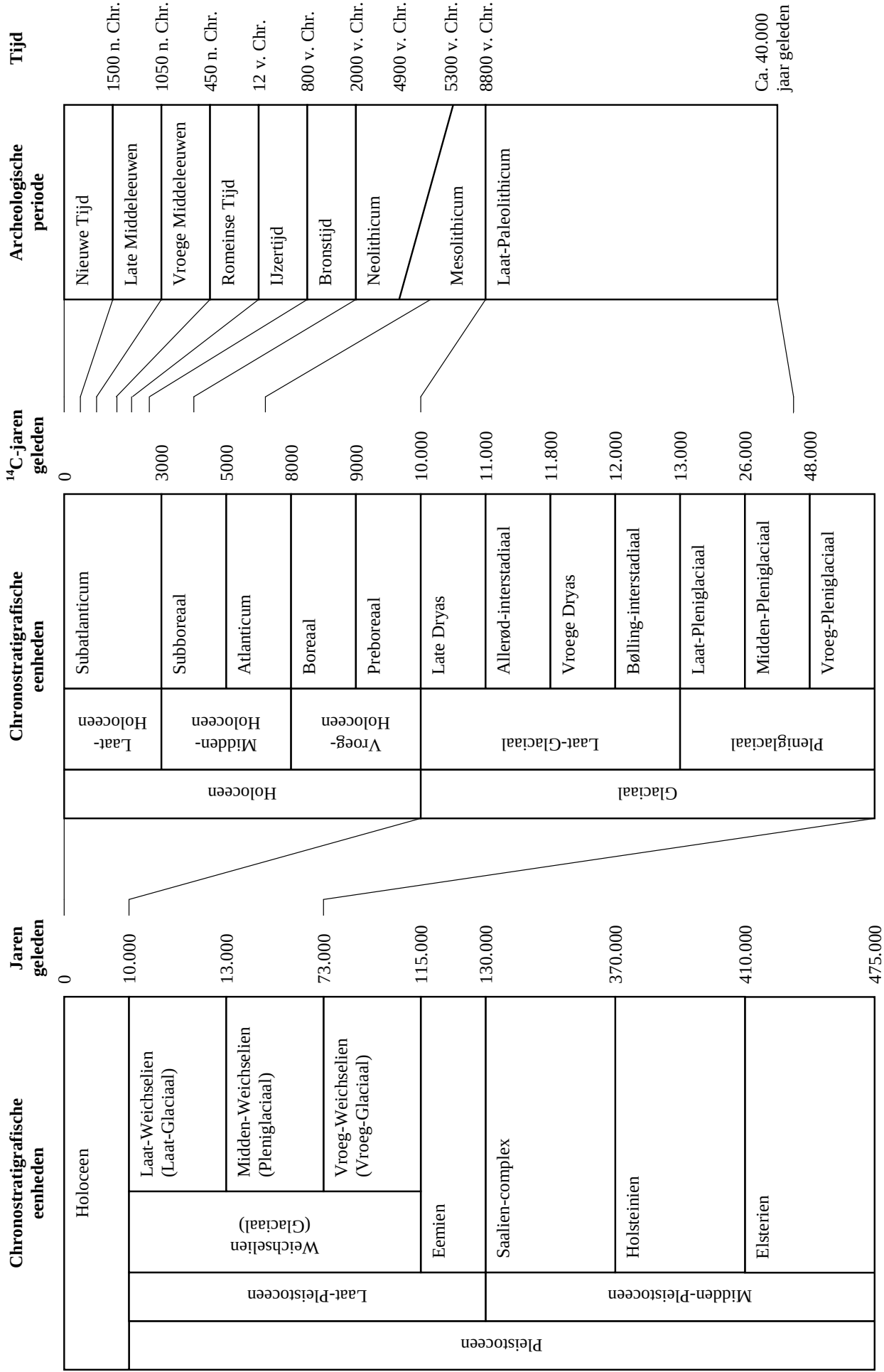
- ▲ bijzonder bestanddeel
- ◐ Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- ◑ grondwaterstand
- ◒ Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water

Bijlage 2 Een overzicht van geologische (chronostratigrafische) en archeologische periodes. Door: A.J. Wullink. Gebaseerd op: Brandt et al. 1992; De Mulder et al. 2003; Berendsen 2004.